

John Grisham

De jongens
uit Biloxi

A.W. Bruna Uitgevers

1

Honderd jaar geleden was Biloxi een bruisend vakantieoord en een vissersplaatsje aan de Golfkust. Sommigen van de twaalfduizend inwoners werkten in de scheepsbouw, anderen in de hotels en de restaurants, maar voor de meerderheid kwam het inkomen toch uit de oceaan, met zijn overvloed aan vis en zeevruchten. De arbeiders waren immigranten uit Oost-Europa, merendeels uit Kroatië, waar hun voorouders eeuwenlang in de Adriatische Zee hadden gevestigd. De mannen werkten op de schoeners en de trawlers en oogstten vis en zeevruchten in de Golf, terwijl de vrouwen en kinderen voor tien cent per uur oesters openden en garnalen verpakten. Er waren veertig visverwerkingsbedrijven die naast elkaar bestonden in een gebied dat bekendstond als Back Bay. In 1925 vervoerde Biloxi twintig miljoen ton vis en zeevruchten naar de rest van het land. De vraag was zo groot en de aanvoer zo overvloedig dat de stad inmiddels prat kon gaan op de titel *Seafood Capital of the World*.

De immigranten woonden in barakken of in *shotgun houses* op Point Cadet, een schiereiland aan de oostkant van Biloxi, met om de hoek de stranden van de Golf. Hun ouders en grootouders waren Polen, Hongaren, Tsjechen en Kroaten, en ze hadden zich snel aangepast aan de gewoonten van hun nieuwe land. De kinderen leerden Engels, brachten dat over op hun ouders en spraken thuis zelden in hun moedertaal. Hun achternaam was voor douaneambtenaren meestal onmogelijk uit te spreken en werd in de haven van New Or-

leans en op Ellis Island veramerikaniseerd. Op de begraafplaatsen van Biloxi waren grafstenen te vinden met namen als Jurkovich, Horvat, Conovich, Kasich, Rodak, Babbich en Peranich. Ze waren her en der verspreid en vermengd met die van Smith, Brown, O'Keefe, Mattina en Bellande. De immigranten vormden natuurlijk een hechte gemeenschap en beschermden zichzelf, maar vanaf de tweede generatie trouwden ze met de eerste Franse families en allerlei Engels-sprekenden.

Er gold nog steeds een drankverbod en in het Diepe Zuiden streefden de baptisten en methodisten deugdzaam naar een alcoholvrij leven. Maar langs de kust hadden de mensen van Europese afkomst en met katholieke overtuigingen een mildere kijk op geheelonthouding. Sterker nog, Biloxi werd nooit drooggelegd, in weerwil van het Achttiende Amendement. Toen de drooglegging in 1920 in het hele land werd ingevoerd, merkte Biloxi daar nauwelijks iets van. De bars, cafés, louche danstenten, buurtpubs en chique clubs bleven niet alleen open, maar floreerden. Speakeasy's – clandestiene kroegen – waren niet nodig, want drank was overal verkrijgbaar en niemand maalde erom, vooral de politie niet. Biloxi werd een populaire bestemming voor dorstige zuiderlingen. Voeg daarbij de allure van de stranden, de heerlijke visgerechten, een gematigd klimaat en mooie hotels, en het toerisme bloeide op. Honderd jaar geleden stond de Golfkust bekend als de 'armeluis-Rivièra'.

Zoals altijd werkte onbelemmerde losbandigheid aanstekelijk. Gokken behoorde samen met drinken tot de populairste illegale activiteiten. Provisorische casino's staken de kop op in bars en clubs. Poker, blackjack en dobbelspelletjes werden in het volle zicht gespeeld en waren overal te vinden. In de lobby's van de hippe hotels waren rijen gokautomaten in gebruik, met schaamteloze minachting van de wet.

Bordelen waren er altijd geweest, maar dan wel in het ge-

heim. Zo niet in Biloxi. Er waren er talloze, en ze verleenden hun diensten niet alleen aan hun trouwe klanten, maar ook aan politiemannen en politici. Ze waren vaak gevestigd in dezelfde gebouwen als bars en goktafels, zodat een jongeman die een beetje plezier wilde maken alles onder één dak vond.

Hoewel er niet zo openlijk mee te koop werd gelopen als met seks en drank, waren ook drugs als marihuana en heroïne makkelijk verkrijgbaar, vooral in de musichalls en de loungebars.

Journalisten konden vaak maar moeilijk geloven dat dit soort illegale activiteiten zo openlijk werden geaccepteerd in een staat die zo religieus en conservatief was. Ze schreven artikelen over het wilde, onbekommerde leven in Biloxi, maar er veranderde niks. Niemand met gezag leek zich er druk om te maken. De heersende reactie was gewoon: 'Ach, zo gaat het nu eenmaal in Biloxi.' Campagne voerende politici fulmineerden tegen de misdaad en predikanten bulderden vanaf de kansel, maar er werden nooit serieuze inspanningen verricht om de 'de kust schoon te vegen'.

Het grootste obstakel waar elke poging tot hervorming tegenaan liep, was de eeuwige corruptie van de politie en de gekozen ambtenaren. De agenten en *deputy's* werkten voor schamele salarissen en waren maar al te graag bereid om geld aan te nemen en de andere kant op te kijken. De lokale politici waren makkelijk om te kopen en voeren er wel bij. Iedereen verdiende geld, iedereen maakte plezier, waarom zou je iets goeds verpesten? Niemand dwong de drinkers en de gokkers om zich naar Biloxi te wagen. Als de verdorvenheid ze niet beviel, konden ze ook gewoon thuisblijven of naar New Orleans gaan. Maar als ze ervoor kozen om hun geld in Biloxi uit te geven, wisten ze dat ze geen last zouden hebben van de politie.

De criminele activiteiten kregen in 1941 een flinke boost,

toen het leger een grote trainingsbasis bouwde op een stuk grond dat vroeger de Biloxi Country Club was. Die werd Keesler Army Airfield genoemd, naar een oorlogsheld uit Mississippi, en de naam werd al snel synoniem met het wangedrag van tienduizenden soldaten die zich opmaakten voor de oorlog. Het aantal bars, casino's, bordelen en stripteaseclubs nam drastisch toe. Net als de misdaad. De politie werd overspoeld met klachten van soldaten: gokkasten waarmee gesjoemeld werd, gemanipuleerde roulette, drankjes waar iets in werd gegoooid en prostituees met grijpgrage vingers. Omdat de eigenaars geld verdienden, klaagden ze weinig, maar ze hadden wel te maken met veel vechtpartijen, geweld tegen hun meisjes, en kapotte ruiten en whiskyflessen. Zoals altijd beschermde de politie degenen die betaalden, en in de gevangenis was het een komen en gaan van soldaten. Er kwamen er meer dan een half miljoen naar Keesler voordat ze doorreisden naar Europa en de Pacific, en later Korea en Vietnam.

De losbandigheid in Biloxi was zo lucratief dat het vanzelfsprekend de gebruikelijke verzamelingsonderwereldfiguren aantrok: beroepscriminelen, vogelvrijverklaarden, illegale drankstokers, smokkelaars, sluikhandelaren, oplichters, huurmoordenaars, vechtersbazen en een ambitieuzere klasse van maffiabazen. Eind jaren vijftig vestigde een tak van een vage bende van gewelddadige misdadigers, bijgenaamd de Dixie Mafia, zich in Biloxi met plannen om daar hun territorium af te bakenen en een deel van de criminaliteit op te eisen. Vóór de Dixie Mafia kwam, was er altijd jaloezie geweest onder de clubeigenaren, maar ze verdienden geld en het leven was goed. Er werd af en toe een moord gepleegd en je had de gebruikelijke intimidatie, maar er waren geen serieuze pogingen van één groep om de boel over te nemen.

Behalve ambitie en geweld had de Dixie Mafia weinig ge-

meen met de echte *cosa nostra*. Het was geen familie, dus er was geen loyaliteit. De leden – en de FBI wist nooit zeker wie er lid was en wie niet, en hoeveel mensen beweerden lid te zijn – waren een losse verzameling van slechte jongens en buitenbeentjes die de misdaad verkozen boven eerlijk werk. Er was geen gevestigde organisatie of hiërarchie. Geen don aan de top en voetsoldaten op de onderste tree, met daartussenin de criminele middenmoot. In de loop van de tijd was er één clubeigenaar die zijn bezittingen wist te consolideren en zijn invloed vergrootte. Hij werd ‘de Boss’.

De Dixie Mafia had een neiging tot geweld waar de FBI vaak versteld van stond. Door de geschiedenis heen ontwikkelden ze zich, gingen zuidwaarts naar de Kust en lieten een verbijssterend spoor van lijken achter, maar vrijwel geen van de moorden werd ooit opgelost. Ze opereerden met slechts één regel, één keiharde, onwrikbare bloeeded: ‘Gij zult niemand bij de politie verklikken.’ Wie dat toch deed, werd of teruggevonden in een greppel, of helemaal niet meer teruggevonden. Bepaalde garnalenboten gooiden naar verluidde dertig kilometer uit de kust verzwaarde lijken overboord in de diepe, warme wateren van de Mississippi Sound.

Ondanks de reputatie van zedeloosheid werd de misdaad in Biloxi in de hand gehouden door de eigenaars en hield de politie de boel scherp in de gaten. Mettertijd concentreerde de losbandigheid zich ruwweg in één hoofdgedeelte van de stad, een anderhalve kilometer lange strook van Highway 90, langs het strand. De ‘Strip’ werd omzoomd door casino’s, bars en bordelen en kon makkelijk worden genegeerd door gezagsgetrouwe stadsbewoners. Het leven daarbuiten was normaal en veilig. Als je problemen zocht, kon je die eenvoudig vinden. Zo niet, dan kon je ze eenvoudig vermijden. Biloxi floreerde vanwege de vis, de scheepsbouw, het toerisme, de bouw, en een fantastisch arbeidsethos dat werd aangewakkerd door immigranten en hun dromen over een beter

leven. De stad bouwde scholen, ziekenhuizen, kerken, snelwegen, bruggen, zeeweringen, recreatieve voorzieningen en verder alles wat nodig was om het leven van de inwoners te verbeteren.

2

De rivaliteit begon als een vriendschap tussen twee jongens die veel gemeen hadden. Ze waren allebei kinderen van de derde generatie – kleinzoons van Kroatische immigranten – en ze waren allebei geboren en getogen op ‘de Point’, zoals Point Cadet bekendstond. Hun families woonden twee straten bij elkaar vandaan. Hun ouders en grootouders kenden elkaar goed. Ze gingen naar dezelfde katholieke kerk, dezelfde scholen, speelden in dezelfde straten, op dezelfde speelveldjes en stranden, en gingen tijdens luie weekends met hun vaders vissen in de Golf. Ze werden een maand na elkaar geboren in 1948, allebei zoons van jonge oorlogsveteranen die met hun liefde waren getrouwd en een gezin hadden gesticht.

De ouderwetse spelletjes van hun voorouders betekenden weinig meer in Biloxi. De speelveldjes en jeugdterreinen waren bedoeld voor honkbal en verder niks. Zoals alle jongens op de Point begonnen ze al kort nadat ze hadden leren lopen met werpen en slaan, en ze trokken trots hun eerste uniform aan toen ze acht waren. Op hun tiende werden ze opgemerkt en werd er over hen gepraat.

Keith Rudy, de oudste met een verschil van achtentwintig dagen, was een linkshandige pitcher die hard maar wild wierp, en die de slagmannen bang maakte met zijn ongecontroleerdheid. Hij sloeg ook vanaf de linkerkant, en als hij niet op de werpheuvel stond, stond hij overal waar zijn coaches hem hebben wilden: het buitenveld, het tweede of het derde honk. Omdat er geen catcherhandschoenen voor linkshandi-

gen waren, leerde hij zichzelf met zijn rechterhand te vangen, terug te spelen en te werpen.

Hugh Malco was een rechtshandige pitcher die nog harder en ook preciezer wierp. Vanaf een afstand van vijftien meter zag hij er angstaanjagend uit en de meeste tienjarige slagmannen verstopten zich liever in de dug-out. Een coach overtuigde hem om met links te gooien, vanuit het principe dat de meeste werpers van die leeftijd rechtshandig waren. Babe Ruth sloeg links, net als Lou Gehrig en Stan Musial. Mickey kon ze natuurlijk van beide kanten meppen, maar goed, dat was een yankee. Hugh luisterde omdat hij makkelijk te coachen was en wilde winnen.

Honkbal was hun wereld, en dankzij het warme weer aan de Kust konden ze vrijwel het gehele jaar spelen. Little League-teams werden in februari ingedeeld en begonnen half maart met wedstrijden; twee wedstrijden per week gedurende minstens twaalf weken. Als het reguliere seizoen was afgelopen, met het stadskampioenschap, begon het serieuze honkbal met *all-star*-spel. Biloxi domineerde de play-offs van de staat en zou naar verwachting promoveren naar het regionale toernooi. Er was nog geen team dat was doorgestoomd naar Williamsport voor het grote spektakel, maar het optimisme rees elk jaar de pan uit.

De kerk was belangrijk, tenminste, voor hun ouders en grootouders, maar voor de jongens was het echte instituut toch Cardinal-honkbal. Er waren geen professionele Big League-teams in het Diepe Zuiden. Het radiostation KMOX uit St. Louis zond elke wedstrijd uit, met Harry Caray en Jack Buck, en de jongens kenden de Cardinal-spelers, hun posities, hun statistieken, hun geboorteplaatsen en hun sterke en zwakke punten. Ze luisterden naar elke wedstrijd, knipten elk overzicht uit het *Gulf Coast Register* en gingen dan uren naar de speelveldjes om elke inning na te spelen. Elke extra cent werd gespaard om honkbalplaatjes te sparen, en ruilen was

een serieuze zaak. Topps was hun lievelingsmerk, vooral omdat de kauwgom langer lekker bleef.

Toen het zomer werd en de school dicht was, vulden de straten van de Point zich met kinderen die *corkball*, *kickball*, *Wiffle ball* en tientallen andere variaties op het spel speelden. De oudere jongens namen de speelveldjes en de Little League-velden in beslag, waar ze teams kozen en urenlang speelden. Op de grote dagen gingen ze naar huis en wasten zich, aten wat, lieten hun vermoeide armen en benen rusten, trokken hun uniform aan en haastten zich terug naar de sportvelden voor echte wedstrijden waar grote menigten familie en vrienden op afkwamen. Laat in de middag en vroeg op de avond, onder de schijnwerpers, speelden de jongens hard en plaagden elkaar over en weer over het speelveld. Ze genoten van het gejuich van het publiek en foeterden elkaar genadeloos uit. Een fout leverde een fluitconcert op. Een homerun bracht de tribune van de tegenstanders tot zwijgen. Een harde pitcher op de werpheuvel wierp een schaduw over iedere tegenstander. Een slechte beslissing van de scheidsrechter was verboden terrein, in elk geval voor de spelers, maar de fans hielden zich niet in. En overal, op de tribunes, op het parkeerterrein en zelfs in de dug-outs, bleven de transistorradios schetteren met de uitzendingen van de ene wedstrijd na de andere door KMOX, en iedereen wist wat de score van de Cardinals was.

Op hun twaalfde beleefden Keith en Hugh magische seizoenen. Keith speelde voor een team dat werd gesponsord door DeJean Packing. Dat van Hugh werd gesponsord door Shorty's Shell. Ze domineerden het seizoen en elk team verloor slechts één keer, tegen het andere, met één run.

Op basis van kop of munt ging het DeJean Packing-team door naar het stadskampioenschap, waar ze een team uit West-Biloxi inmaakten. Keith pitchte alle zes de innings, kreeg twee honkslagen tegen, gooide vier vrije lopen en sloeg

twee homeruns. Hij en Hugh werden unaniem uitgekozen voor de Biloxi All-Stars en voor het eerst werden ze officieel teamgenoten, al hadden ze talloze keren samen op de sportveldjes gespeeld.

Met Hugh, die vanaf de rechterkant vlamde, en Keith die de slagmannen vanaf de linkerkant bang maakte, was Biloxi de absolute favoriet om weer een staatskampioenschap te winnen. Na een week trainen laadden de coaches de teams in drie pick-uptrucks voor een ritje naar het westen van twintig minuten, over Highway 90 naar het staatstoernooi in Gulfport. Honderden fans volgden hen in een rumoerige karavaan.

Het toernooi werd gedomineerd door teams van het zuidelijke deel van de staat: Biloxi, Gulfport, Pascagoula, Pass Christian en Hattiesburg. In de eerste wedstrijd tegen Vicksburg gooide Keith een *one-hitter* en Hugh sloeg een grand slam. In de tweede wedstrijd gooide Hugh een *one-hitter* en bewees Keith hem een wederdienst met twee homeruns. In vijf wedstrijden scoorde Biloxi zesendertig runs, kreeg er slechts vier tegen en ging naar huis met de staatstitel. De hele stad vierde feest en ze stuurden de jongens met een heel gezelschap naar Pensacola. De competitie op het volgende niveau was een andere zaak, want de teams uit Florida wachtten op hen.

De jongens vonden niks zo geweldig als een roadtrip, met motels en zwembaden en eten in restaurants. Hugh en Keith deelden als de onbetwiste leiders van het team een kamer, en hun coaches noemden hen cocaptains. Ze waren onafscheidelijk, zowel op als buiten het veld, en alle activiteiten draaiden om hen. Op het veld waren ze felle tegenstanders en cheerleaders, die anderen altijd aanmoedigden om slim te spelen, naar de coaches te luisteren, fouten van zich af te schudden en de wedstrijd te bestuderen. Buiten het veld hielden ze teambijeenkomsten, haalden geintjes uit, keurden bijnamen goed, besloten welke films er gekeken werden en naar

welke restaurants ze gingen, en pepten teamgenoten die op de bank zaten op.

In de eerste wedstrijd kreeg Hugh vier honkslagen tegen en Biloxi versloeg een team uit Mobile, de staatskampioen van Alabama. In de tweede wedstrijd was Keith wilder dan ooit en gooide acht keer vier-wijd voordat hij er in de vierde inning uit werd gehaald; Biloxi verloor met drie runs van een team uit Jacksonville. Twee dagen later stond een team uit Tampa in de tweede helft van de zesde inning vier runs voor op Hugh en ging er met de winst vandoor.

Het seizoen zat erop. De droom om in de Little League World Series in Williamsport te spelen was weer kapotgeslagen door de staat Florida. De spelers trokken zich terug in het hotel om hun wonden te likken, maar het duurde niet lang of de jongens spetterden alweer in het zwembad en probeerden de aandacht te trekken van wat oudere meisjes in bikini.

Hun ouders keken toe van onder de parasols bij het zwembad en genoten van een cocktail. Een lang seizoen was eindelijk voorbij en ze popelden om naar huis te gaan en de zomer af te ronden zonder de dagelijkse honkbalrompslomp. Bijna alle ouders waren er, samen met andere familieleden en een paar diehard fans uit Biloxi. Sommigen waren goede vrienden, anderen gewoon leuke kennissen. De meesten kwamen van de Point en kenden elkaar goed, en de solidariteit in die groep begon scheurtjes te vertonen.

Hughs ouders, Lance en Carmen Malco, hadden het gevoel dat mensen hen uit de weg gingen, en terecht.

3

Toen Hughs opa in 1912 in New Orleans van de boot stapte, was hij zestien en sprak bijna geen Engels. Hij kon 'Biloxi' uitspreken en meer had de douanebeambte niet nodig. De boten zaten vol met Oost-Europeanen, die vaak familie hadden die ergens langs de kust van Mississippi woonde, en de douane wilde die mensen maar al te graag doorlaten en ze ergens anders naartoe sturen. Biloxi was een favoriete bestemming.

In Kroatië had de jongen Oron Maloković geheten, een hele mond vol. Sommige douanebeambten waren geduldig en schreven moeizaam de juiste namen op. Anderen waren gehaast, ongeduldig of onverschillig, of misschien dachten ze dat ze de immigrant een dienst bewezen door hem of haar om te dopen tot iets wat makkelijker in te passen was in hun nieuwe land. En eerlijk gezegd waren sommige namen van 'daarginds' moeilijk uit te spreken voor Engelstaligen. New Orleans en de Golfkust hadden een rijke historie die gedomineerd werd door Frans en Spaans, en in de negentiende eeuw waren die talen vanzelf versmolten met het Engels. Maar de met medeklinkers doorspekte Slavische talen waren heel wat anders.

Hoe dan ook, Oron werd Aaron Malco, een identiteit die hij schoorvoetend aanvaardde omdat hij geen andere keus had. Gewapend met nieuwe papieren haastte hij zich naar Biloxi, waar een familielid een kamer in de barakken voor hem regelde en ook een baan in een oesterbar, waar hij oesters moest

openen. Net als zijn landgenoten scharrelde hij met moeite zijn kostje bijeen door zo veel mogelijk lange, zware uren te maken, en legde hij een paar dollar opzij. Na twee jaar vond hij een betere baan en ging schoeners bouwen op een scheepswerf in Back Bay in Biloxi. Het werk betaalde beter, maar was fysiek zwaar. Aaron was nu volwassen, had een lengte van ruim een meter tachtig en brede schouders, en hij verplaatste in zijn eentje enorme balken waar gewoonlijk twee of drie man voor nodig waren. Hij maakte zich geliefd bij zijn baas en kreeg zijn eigen ploeg, tegelijk met een loonsverhoging. Op zijn negentiende verdiende hij vijftig cent per uur, een topsalaris, en hij werkte zoveel uur als het bedrijf hem aanbod.

Toen Aaron twintig was, trouwde hij met Lida Simonovich, een zeventienjarig Kroatisch meisje dat het geluk had gehad dat ze in de vs geboren was. Haar moeder was bevallen nadat zij en Lida's vader twee maanden daarvoor met de boot uit Europa waren aangekomen. Lida werkte in een visconservenfabriek en in haar vrije tijd hielp ze haar moeder, een naaister. Het jonge echtpaar verhuisde naar een gehuurd shotgun house op de Point, waar ze omringd werden door familie en vrienden, allemaal uit het oude land.

Hun dromen gingen acht maanden na de bruiloft in rook op toen Aaron van een steiger viel. Een gebroken arm en been zouden wel genezen, maar door de verbrijzelde wervel in zijn onderrug raakte hij bijna verlamd. Maandenlang bleef hij thuis om te herstellen en hij leerde langzaam weer lopen. Zonder werk overleefde het paar dankzij de steun van familie en vrienden. Ze hadden maaltijden in overvloed, de huur werd betaald en de priester, pastoor Herbert, kwam elke dag langs om te bidden, zowel in het Engels als het Kroatisch. Met behulp van een wandelstok, waar hij ondanks zijn heldhaftige pogingen nooit meer helemaal zonder zou kunnen, begon Aaron aan de moeilijke taak om werk te zoeken.

Een verre neef was eigenaar van een van de drie buurtsupermarkten op de Point. Hij kreeg medelijden met Aaron en bood hem een baan aan waarbij hij de vloer moest vegen, de schappen moest bijvullen en uiteindelijk de kassa mocht bedienen. Binnen de kortste keren runde Aaron de tent en ging de zaak erop vooruit. Hij kende alle klanten, en ook hun kinderen en grootouders, en deed alles om mensen in nood te helpen. Hij verbeterde het assortiment, gooide artikelen die niet goed verkochten eruit en breidde de winkel uit. Zelfs na sluitingstijd haalde hij nog boodschappen voor klanten en bezorgde ze aan huis met een oude bakfiets. De baas besloot twee straten verderop een kruidenierszaak te openen waar Aaron de leiding had.

Aaron zag nog een kans op uitbreiding. Hij haalde zijn baas over om het gebouw ernaast te huren en er een bar te vestigen. Het was 1920, het land was in de greep van de drooglegging en de katholieke immigranten in Biloxi hadden meer dorst dan ooit. Aaron sloot een deal met een lokale illegale drankstoker en bevoorraadde zijn bar met een indrukwekkende verscheidenheid aan biersoorten, zelfs een paar uit Europa, en een stuk of tien populaire Ierse whiskymerken.